

(Time: 3 Hrs)

(Marks: 100)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B - 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

3. Answers to each question must begin on a new page.

Q.1 A) Fill in the blanks with the appropriate option given in the bracket: (Any 10) (10)

1. _____ is not a function of business. (Production/ Marketing/ Profit earning)
2. _____ is a social objective of business. (Fair wages/ Satisfy creditors/ Survival)
3. _____ is not aids to trade. (Transportation / Insurance/ Wholesale trade)
4. _____ refers to transfer of any government function to the private sector.
(Globalization/ Privatization/ Liberalization)
5. _____ means converting loss making company into profit making. (Liberalization/
Turnaround/Globalization)
6. _____ is external environmental factor affecting business. (Political environment/
Vision/ Employees)
7. EU stands for _____(European Union/Europe United/Europe Undivided)
8. _____ is an example of internal growth strategy. (Merger/ Product Development/Joint
Venture)
9. _____ is necessary to promote women entrepreneurship. (Education & Training/
Mental Stress / old customs and traditions)
10. _____ is an example of commerce with reference to scope of business (manufacturing
unit/Travel Agency/Agriculture)
11. WTO replaced _____ (GATT/GATS/GAST)
12. _____ is concerned with foreign investments. (TRIPS/TRIMS/GATS)

B) State whether the following statements are true or false: (Any 10) (10)

- 1) Business is a socio-economic activity.
- 2) All entrepreneurs are promoters but all promoters are not entrepreneurs.
- 3) Objectives can never be expressed in quantitative terms.
- 4) Buy back of shares is an example of financial restructuring.
- 5) There is no need for business to invest in research and development.
- 6) Mining is an example of Extractive industry
- 7) PAN is necessary for filing of income tax return.
- 8) Turnaround can work even when there is no viability of business.
- 9) Amalgamation means takeover of business of another company.
- 10) Government policies are a component of an economic environment
- 11) There is no need to do analysis of internal and external environment by the businesses.
- 12) Every entrepreneur turns his dreams into reality.

Q.2 Answer any two of the following: (15)

- a. Define Business & explain its features.
- b. Discuss the steps involved in setting of business objectives.
- c. What is Globalization? Explain its impact on the Indian economy.

Q.3 Answer any two of the following: 15

- a. Define Business Environment. Explain its importance.
- b. Explain the components of internal environment affecting Business.
- c. What are the implications of World Trade Organization on developing nations?

Q.4 Answer any two of the following: 15

- a. What is meant by feasibility study? Explain its types.
- b. Explain briefly the various laws that are influencing the running of a business.
- c. What are the steps involved in setting up of a business unit?

[TURN OVER

Q.5 Answer any two of the following:

15

- a. Explain the factors contributing to growth of Entrepreneurship in India
- b. What are the various types of entrepreneurs?
- c. Highlight the problems faced by women entrepreneurs in India.

Q.6 Write notes on: (Any 4)

20

- a. Educational environment in India.
- b. Factors determining location of a business unit.
- c. Human Objectives.
- d. Project Report.
- e.. Intrapreneur.
- f. SAARC.

_____

(मराठी रूपांतर)

[वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 (२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
 (३) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर नवीन पानावर सुरू करावे.

१. (अ) कंसामधील योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा : (कोणत्याही दहा) १०
- (१) ..... हे व्यवसायाचे कार्य नाही.
 (उत्पादन / विपणन / नफा कमविणे)
- (२) ..... हे व्यवसायाचे सामाजिक उद्दिष्ट्य आहे.
 (योग्य मजुरी / पुरवठादारांचे समाधान / टिकून राहणे)
- (३) ..... हा अनुषंगिक व्यापार नाही.
 (वाहतूक / विमा / घाऊक व्यापार)
- (४) ..... म्हणजे सरकारी कार्ये खाजगी क्षेत्राकडे हस्तांतरित करणे.
 (जागतिकीकरण / खाजगीकरण / उदारीकरण)
- (५) ..... म्हणजे तोट्यात चालणारी कंपनी नफ्यात आणणे होय.
 (उदारीकरण / पुर्ननफा स्थिती / जागतिकीकरण)
- (६) ..... हा व्यवसायावर परिणाम करणारा बाह्य पर्यावरणाचा घटक आहे.
 (राजकीय पर्यावरण / दूरदृष्टी / कर्मचारी)
- (७) EU चे पूर्ण स्वरूप ..... आहे.
 (युरोपियन युनियन / एकत्रित युरोप / युरोप अविभक्त)
- (८) ..... हे अंतर्गत वृद्धी कृतियोजनेचे उदाहरण आहे.
 (विलिनीकरण / वस्तू विकास / संयुक्त साहस)
- (९) महिला उद्योजकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी ..... गरजेचे आहे.
 (शिक्षण व प्रशिक्षण / मानसिक ताण / जुन्या रूढी व परंपरा)
- (१०) ..... हे व्यवसाय व्याप्तीच्या अनुषंगाने असणारे वाणिज्याचे उदाहरण आहे.
 (उत्पादन कारखाना / प्रवास एजन्सी / शेती)
- (११) WTO ने ..... यास बदलले.
 (GATT / GATS / GAST)
- (१२) ..... हे परकीय गुंतवणुकीशी संबंधित आहे.
 (TRIPS / TRIMS / GATS)

[TURN OVER

(ब) खालील विधाने चूक अथवा बरोबर ते सांगा (कोणतेही दहा) :

१०

- (१) व्यवसाय हा सामाजिक- आर्थिक उपक्रम आहे.
- (२) सर्व उद्योजक हे प्रवर्तक असतात पण सर्व प्रवर्तक हे उद्योजक नसतात.
- (३) उद्दिष्टे कधी सांख्यिकीय पद्धतीने दर्शविता येत नाहीत.
- (४) भागांची पुर्नखरेदी हे वित्तीय पुर्नरचनेचे उदाहरण आहे.
- (५) व्यवसायामध्ये संशोधन व विकासासाठी गुंतवणुक करण्याची गरज नाही.
- (६) खाणकाम हे खनिज उद्योगाचे उदाहरण आहे.
- (७) आयकर विवरण पत्र भरण्यासाठी PAN आवश्यक आहे.
- (८) व्यवसायाची व्यवहार्यता नसतानाही पुर्ननफा स्थिती उपयोगी पडते.
- (९) एकत्रीकरण म्हणजे दुसऱ्या कंपनीच्या व्यवसायाचा ताबा घेणे.
- (१०) सरकारी धोरणे हा आर्थिक पर्यावरणाचा घटक आहे.
- (११) व्यवसायांना अंतर्गत व बाह्य पर्यावरणाचे विश्लेषण करण्याची गरज नाही.
- (१२) प्रत्येक उद्योजक आपले स्वप्न सत्यात उतरवतो.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन)

१५

- (१) व्यवसायाची व्याख्या द्या. त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- (२) व्यवसायाची उद्दिष्ट्ये ठरवितानाच्या पायऱ्या सांगा.
- (३) जागतिकीकरण म्हणजे काय ? त्याचा भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन)

१५

- (१) व्यावसायिक पर्यावरणाची व्याख्या द्या. त्याचे महत्व स्पष्ट करा.
- (२) व्यवसायावर परिणाम करणाऱ्या अंतर्गत पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.
- (३) विकसनशील देशांवर जागतिक व्यापार संघटनेचा काय परिणाम झालेला आहे ?

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन)

१५

- (१) व्यवहार्यता अभ्यासाचा अर्थ काय ? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- (२) व्यवसाय चालविताना त्यावर परिणाम करणारे विविध कायदे थोडक्यात स्पष्ट करा.
- (३) नवीन व्यवसाय स्थापन करतानाच्या पायऱ्या कोणत्या आहेत ?

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन)

१५

- (१) भारतातील उद्योजकता वाढीस योगदान देणारे घटक स्पष्ट करा.
- (२) उद्योजकांचे विविध प्रकार कोणते आहेत ?
- (३) भारतामध्ये महिला उद्योजकांना सामोरे जावे लागणाऱ्या अडचणींना अधोरेखित करा.

[TURN OVER

६. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

२०

- (१) भारतातील शैक्षिक पर्यावरण
- (२) व्यवसायाचे स्थान निश्चित करतानाचे घटक
- (३) मानवी उद्दिष्ट्ये
- (४) प्रकल्प अहवाल
- (५) अंतर्गत उद्योजक
- (६) SAARC